

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Kje in kako>**Stroški**

Stroški

Poljska

Ta stran vam nudi podatke o stroških postopka na Poljskem.

Predpisi, ki urejajo tarife zaposlenih v pravniških poklicih

Odvetniki

Na Poljskem se nagrada v posameznih zadevah določi po dogovoru med odvetnikom (*adwokat*) in stranko, ki mora biti skladen z zakonodajo. Upoštevajo se lahko naslednji dejavniki:

zapletenost in obseg pravne zadeve,
čas, ki je potreben za pravilno opravljeno nalogo,
izkušnje in poklicne sposobnosti odvetnika,
roki,
stopnja nujnosti,
drugi dejavniki.

V skladu z Uredbo ministra za pravosodje o tarifah za odvetniške storitve z dne 28. septembra 2002 (*Rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie*) je pri plačilu treba upoštevati:

zapletenost in vrsto zadeve,
delo, ki ga zahteva zadeva.

V posebnih zadevah, odvisno od finančnega stanja in družinskih razmer stranke, lahko odvetnik določi plačilo, ki je nižje, kot to zahteva Zakon o sodnih stroških v civilnih zadevah (*Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*).

Načeloma stroške sodnih postopkov plača stranka, ki ni uspela. Znesek, ki ga določi sodnik (za odvetniško zastopanje na sodišču), mora biti v mejah, določenih v Uredbi ministra za pravosodje o nagradah za odvetniške storitve z dne 28. septembra 2002. Honorar (v skladu z odstavkom 2) torej ne sme presegati šestkratnika minimalne tarife oziroma ne sme presegati vrednosti predmeta spora. Znesek je odvisen tudi od narave in ciljev zadeve ter od faze v postopku. Poglavlja od 2 do 5 Uredbe določajo minimalne nagrade za različne vrste zadev.

Pravni svetovalci

Za pravne svetovalce (*radcy prawni*) na Poljskem veljajo predpisi, podobni tistim, ki veljajo za odvetnike.

Sodni izvršitelji

Poljska zakonodaja določa tudi nagrade za sodne izvršitelje (*komornicy*) – v Zakonu o sodnih izvršiteljih in postopkih izvršbe (*Ustawa o komornikach sądowych i egzekucji*).

Splošna pravila so:

V vseh finančnih zadevah je honorar potrebno izračunati kot odstotek od vrednosti verjetnega zahtevka. Ko sodni izvršitelj izvrši premoženjskopravni zahtevek, honorar, ki ga plača upnik, ne sme preseči dveh odstotkov vrednosti zahtevka, niti ne sme biti manj kot 3 odstotke povprečne mesečne plače oziroma višje od petkratnika povprečne mesečne plače.

Pri izvršbi zahtevka sodni izvršitelj od dolžnika dobi honorar v višini 15 odstotkov zahtevka. To plačilo ne sme biti nižje od 10 odstotkov povprečne mesečne plače in ne sme presegati tridesetkratnika povprečne mesečne plače.

V nefinančnih zadevah, ko sodni izvršitelj zavaruje in izvrši nedenarni zahtevek, je plačilo fiksno.

Fiksni stroški

Fiksni stroški v civilnih postopkih

Pristojbine in stroške ureja zakon, ki ureja sodne stroške v civilnih zadevah.

Pristojbina je denarni znesek, ki se zaračuna za vsak dokument, predložen sodišču, če zakon tako pristojbino določa. Obstajajo tri vrste pristojbin: spremenljive, fiksne in osnovne.

Višina pristojbine se razlikuje glede na naravo zadeve: civilno pravo, družinsko pravo, gospodarsko pravo ali drugo. Pri določitvi stroškov se upošteva tudi vrsta tožbe.

Stroški vključujejo stroške, povezane s sodelovanjem strank, prič in izvedencev v postopkih. Odvisni so od vloženega časa in truda. Stroški lahko vključujejo nagrade tolmačev in prevajalcev, potne stroške in stroške nastanitve ter povračilo za izpad dohodka prič zaradi nastopanja na sodišču. Drugi s tem povezani stroški so: plačilo drugim institucijam ali osebam, preučitev dokazov, prevoz in varovanje živali in stvari, čas, preživet v priporu, in objave.

Obstajajo pa tudi **stroški spora**. Ti vključujejo sodne stroške, stroške priprave na sojenje in dejanja v postopku, ki jih je opravil odvetnik ali pravni svetovalec med zastopanjem stranke (vključno s honorarji za zastopanje in svetovanje).

Splošno pravilo je, da stranka, ki ne uspe, stranki, ki uspe, povrne stroške, ki so ji razumno nastali pri varovanju lastnih interesov, razen če je določeno drugače. Stranka, ki uspe, mora za povračilo stroškov počakati do izreka sodbe. O vprašanju stroškov se odloča v zadnji fazi sodnega postopka tik pred izrekom sodbe.

Faza civilnega postopka, ko je fiksne stroške treba plačati

Plačilo je potrebno izvesti, ko se na sodišče vloži dokument (člen 10 Zakona o sodnih stroških v civilnih zadevah).

Fiksni stroški v kazenskih postopkih

Fiksni stroški za stranke v kazenskih postopkih

Na splošno stroški niso fiksni, ampak se izračunajo po izreku sodbe. Višina je odvisna od trajanja procesa, kazni in honorarjev izvedencev. Fiksne stroške se lahko predvidi samo v zadevah na zasebni predlog, ko mora oseba, ki vloži zahtevek, plačati fiksno začetno pristojbino.

Faza kazenskega postopka, ko je fiksne stroške treba plačati

Fiksne stroške za stranke v kazenskih postopkih je potrebno plačati po izreku sodbe, ko je ta pravomočna in za stranke obvezujoča).

Osnovni stroški v ustavnih postopkih

Poljski zakon o pravnem postopku določa (v členu 424) možnost vložitev revizijskega zahtevka na dokončno sodbo druge stopnje. To je možno storiti, če sodba škodi stranki in če sprememba oziroma razveljavitev odločbe/sodbe ni bila oziroma ni mogoča (zahteva za ugotavljanje neskladnosti sodbe z zakonom).

Tak zahtevak je možen tudi, ko neskladnost z zakonom zadeva kršenje temeljnih pravil pravnega reda, kršenje ustavnih svoboščin ali človekovih in civilnih pravic in če je bila sodba izrečena na prvi stopnji. V takem primeru, **Zakon o sodnih stroških v civilnih zahtevah** določa obvezno pristojbino. Če Zakon ne določa drugače, je osnovna pristojbina 30 PLN (člen 14).

Obstajajo tudi izjeme od tega pravila, v naslednjih primerih pristojbina znaša:

40 PLN, ko zahteva za ugotovitev neskladnosti zadeva nepravdni postopek, začet *po uradni dolžnosti*,

1 000 PLN, ko zahteva za ugotovitev neskladnosti zadeva odločbe predsednika Urada za varstvo konkurence in varstvo potrošnikov,

3 000 PLN, ko zahteva za ugotovitev neskladnosti zadeva odločbe predsednika nacionalnega sveta za radiodifuzijo.

Osnovni stroški ustavnega postopka, če je fiksne postopke treba plačati

Osnovne stroške v ustavnih postopkih je potrebno plačati, ko se sodišču predloži plačljiv dokument (člen 10 Zakona o sodnih stroških v civilnih zadevah).

Predhodne informacije, ki jih zagotovijo pravni zastopniki

Pravice in obveznosti strank

Po **zakonskih predpisih** pravni zastopniki niso odgovorni za končni rezultat postopka. Njihova dolžnost je le obdržati primerno stopnjo prizadevnosti in opraviti vsa potrebna dejanja za pravilno obravnavo zadeve. To pomeni tudi, da imajo zastopniki pravico izbrati informacije, ki so lahko koristne za njihove stranke. Nekatere dolžnosti so določene s strokovnimi kodeksi ravnanja. Te izdajajo poklicne zbornice in so povsem deklarativne narave. V primeru kršitev sledijo le disciplinski ukrepi.

Vključeni stroški

ki jih nosi stranka, ki uspe,

ki jih nosi stranka, ki ne uspe.

Pravna podlaga za stroške postopka

Kje najti informacije o pravni podlagi za stroške postopka na Poljskem?

Informacije (vključno z informacijami o stroških) lahko najdete na uradni spletni strani poljskega ministrstva za pravosodje. Na splošno velja Zakon o sodnih stroških v civilnih zadevah. To pomeni, da lahko vsakdo, ki je vpleten v sodni postopek ali išče informacije o stroških, veljavna pravila preprosto najde.

Posamezniki, ki imajo težave pri razumevanju zakona, lahko za pomoč prosijo svoje pravne zastopnike (odvetnik ali pravni svetovalec). Poklicni pravni zastopniki lahko nudijo informacije in pomoč pri različnih postopkih v tujih jezikih.

V katerih jezikih lahko dobim informacije o virih stroškov na Poljskem?

Informacije so na voljo le v poljščini.

Kje najti informacije o mediaciji?

Poljski kodeks civilnih postopkov ponuja informacije o mediaciji v členih od 183¹ to 183¹⁵. Plačilo mediatorjev in njihovi stroški, ki se povrnejo, so določeni v **Uredbi ministra za pravosodje z dne 30. novembra 2003**. Stroški mediacije se načeloma ne štejejo kot stroški postopka pred sodiščem, razen če je mediacijo naročilo sodišče.

Kje najti dodatne informacije o stroških?

Informacije o stroških na spletu

Spletišče **poljskega ministrstva za pravosodje** je del uradnega spletišča **poljske vlade**. Opisuje **sodni sistem** in zadeve v zvezi s poljskim civilnim pravom, vključno s sodnimi stroški. Povezava, dostopna na spletišču, vodi do razlage stroškov v civilnih zadevah (le v poljščini).

Kje najti informacije o povprečnem trajanju različnih postopkov?

Povprečno trajanje pravnega postopka je težko predvideti, ker je odvisno od obsega pravne in dejanske zapletenosti zadeve.

Kje najti informacije o povprečnih skupnih stroških posameznih postopkov?

Kljub zgoraj navedenemu dejstvu je mogoče izračunati povprečne stroške postopka. Strošek pravnega zastopanja se določi na začetku postopka. Stroški so odvisni od dogovora med stranko in zastopnikom. Kar zadeva pravno zastopanje po uradni dolžnosti, pa so stroški določeni v Uredbi.

Mogoče je oceniti tudi stroške postopka na sodišču. Stroški so določeni v Zakonu o sodnih stroških v civilnih zadevah in so odvisni od vrednosti objekta spora in narave zadeve (na primer gospodarska zadeva ali ločitev). Stranke lahko upoštevajo tudi stroške vključitve izvedencev.

Davek na dodano vrednost

Kako se take informacije zagotavljajo?

Honorarji in stroški, določeni v Zakonu o sodnih stroških v civilnih zadevah, so neobdavčeni in torej niso predmet davka na dodano vrednost. Pravna pomoč je predmet enotne stopnje DDV (23 %).

Katere stopnje se uporabljajo?

Veljavna stopnja DDV je 23 %. Storitve, ki jih nudijo pravni svetovalci in odvetniki, so obdavčene enako kot ostale storitve. Obdavčitev je določena v zakonu o davku na dodano vrednost.

Pravna pomoč

Dohodkovni prag na področju civilnega pravosodja

Posamezniki, ki želijo biti oproščeni pravnih stroškov, morajo vložiti uradno vlogo. Oprostitev se lahko odobri, če dokažejo, da niso zmožni pokriti stroškov, ne da bi to povzročilo težke socialne razmere zanje ali za njihove družine.

Vložniki morajo predložiti pisno izjavo z naslednjimi podatki: zakonski stan, dohodek, viri prihodkov in premoženje. Če so zgornji pogoji izpolnjeni, sodišče odobri oprostitev in dodeli brezplačno pravno pomoč (pravni zastopnik se plača iz **državnega proračuna** na začetku sojenja; na koncu postopka mora stranka, ki ne uspe, na zahtevo stranke, ki uspe, stroške povrniti).

Dohodkovni prag na področju kazenskega pravosodja

Dohodkovni prag ni fiksni. Po splošnem pravilu mora vložnik dokazati, da bi bilo – ob upoštevanju njegovih ali družinskih finančnih razmer – plačilo stroškov obremenjujoče.

Dohodkovni prag na področju kazenskega pravosodja za oškodovane osebe

Dohodkovni prag ni fiksni. Pravna pomoč se odobri, če oškodovana oseba – kot stranka v postopku – ne more plačati stroškov, ne da bi obremenila svoje ali družinske finančne razmere.

Drugi pogoji, povezani z odobritvijo pravne pomoči za oškodovane osebe

Kot je omenjeno zgoraj, mora biti oškodovana oseba stranka v postopku. Med preiskavo je oškodovana oseba stranka po uradni dolžnosti. V sodnem postopku pred sodiščem mora pridobiti status tako imenovanega subsidiarnega tožilca.

Drugi pogoji, povezani z odobritvijo pravne pomoči za obdolžence

Pravna pomoč za obdolžence ni predmet nobenih drugih pravil. Obstajajo pa dodatni razlogi za dodelitev pravne pomoči obdolžencem. Pravna pomoč je obvezna, ko:

je obdolženec mladoletna oseba,

je obdolženec gluha, nema ali slepa oseba,

obstaja utemeljen razlog za dvom o razsodnosti obdolženca,

sodišče meni, da je to nujno zaradi okoliščin, ki ovirajo obrambo,

postopek poteka pred okrajnim sodiščem kot sodiščem prve stopnje, kjer je oseba obtožena kaznivega dejanja ali ji je bila odvzeta prostost,

postopek poteka pred Vrhovnim sodiščem.

Brezplačni sodni postopki

V primeru pregona v kazenskih zadevah se stroški krijejo iz državnega proračuna.

V zadevah v zvezi z mladoletniki se stroški ne plačajo.

Tožniki so v določenih zadevah (na primer prežिवninske obveznosti in škodljive pogodbene klavzule) oproščeni sodnih stroškov (člen 96 Zakona o stroških v civilnih zadevah).

Kdaj mora stranka, ki v postopku ni uspela, plačati stroške stranke, ki je uspela?

Splošno pravilo je, da mora **stranka, ki ne uspe**, plačati bistvene stroške postopka in povrniti stroške pravnega zastopanja stranki, ki uspe. Stroški, ki se povrnejo, so določeni v poljskem zakoniku o civilnem postopku (členi od 98 do 110). Ti vključujejo zlasti: stroške sojenja, prevoza, nadomestilo za izpad dohodka in stroške pravnega zastopnika.

Izvedenske tarife

Sodišče odloči o izvedenskih tarifah – glede na cilje zadeve, usposobljenost, trajanje in obseg dela.

Tarife za prevajalce in tolmače

Tarife so odvisne od tega, ali je prevajanje/tolmačenje naročila država ali zasebni subjekti.

Uredba o tarifah za zaprisežene prevajalce (ki jo je **ministrstvo za pravosodje sprejelo 25. januarja 2005 – Uradni list iz leta 2007, številka 41, postavka 265**) določa nagrade, ki jih plačajo javne institucije. V skladu z zakonom se nagrade določijo ob upoštevanju naslednjega: izvirni in ciljni jezik (temelji na ideji, da je lažje in torej ceneje prevajati iz tujega v domači jezik). Ostali dejavniki so terminologija in raven strokovnosti.

V zasebnem sektorju nagrade ureja pogodba med prevajalcem/tolmačem in njegovo stranko.

Viri so:

Uredba ministrstva za pravosodje z dne 28. septembra 2002 o odvetniških tarifah – Uradni list iz leta 2002, številka 163, postavka 1348,

Zakon o stroških v civilnih zadevah – Uradni list iz leta 2005, številka 167, postavka 1398,

Uredba ministrstva za pravosodje z dne 25. januarja 2005 o tarifah za zaprisežene prevajalce – Uradni list iz leta 2007, številka 41, postavka 265,

Sorodne povezave

[Poročilo Poljske o analizah preglednosti stroškov](#) (396 Kb)

Zadnja posodobitev: 11/06/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.